

SKLEPI

IZVEDBENI SKLEP SVETA

z dne 2. septembra 2011

o spremembi Izvedbenega sklepa 2011/344/EU o finančni pomoči Unije Portugalski

(2011/541/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) št. 407/2010 z dne 11. maja 2010 o vzpostavitvi Evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo ⁽¹⁾ in zlasti člena 3(2) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je na prošnjo Portugalske odobril finančno pomoč Portugalski (Izvedbeni sklep 2011/344/EU ⁽²⁾) v podporo korenitemu gospodarskemu in finančnemu programu reform, katerega namen je ponovno vzpostaviti zaupanje, omogočiti ponovno trajnostno rast gospodarstva ter zaščititi finančno stabilnost na Portugalskem, v euroobmočju in v Uniji.
- (2) V skladu s členom 3(9) Izvedbenega sklepa 2011/344/EU je Komisija, skupaj z Mednarodnim denarnim skladom (MDS) in v povezavi z Evropsko centralno banko (ECB), izvedla prvi pregled napredka organov na področju izvajanja dogovorjenih ukrepov, kot tudi učinkovitosti ter ekonomskega in socialnega vpliva teh ukrepov.
- (3) V skladu s trenutnimi napovedmi Komisije za nominalno rast BDP (–0,7 % leta 2011, 0,0 % leta 2012, 2,5 % leta 2013 in 3,9 % leta 2014) fiskalna prilagoditev poteka v skladu s Priporočilom Sveta Portugalski z dne 2. decembra 2009 za odpravo čezmernega javnofinančnega primanjkljaja na podlagi člena 126(7) Pogodbe ter z razvojem deleža dolga glede na BDP na ravni 101,1 % leta 2011, 106,2 % leta 2012, 107,3 % leta 2013 in 106,4 % leta 2014. Delež dolga glede na BDP se bo tako stabiliziral leta 2013, nato pa zmanjševal, kar bo

pomenilo nadaljnji napredek pri zmanjšanju primanjkljaja. Na dinamiko dolgov vpliva več izrednih operacij, vključno z znatnimi pridobitvami finančnih sredstev, predvsem za morebitne dokapitalizacije bank in financiranje podjetij v državni lasti, ter razlikami med plačili obresti na podlagi nastanka poslovnih dogodkov in plačili obresti na gotovinski osnovi.

- (4) Četrtno količinsko merilo uspešnosti gotovinskega stanja javnih financ za prvo polovico leta 2011 je bilo izpolnjeno. Vendar so zadnji podatki pokazali na vse večjo vrzel med fiskalnimi trendi in ciljnim primanjkljaji za leto 2011. Prekoračitve odhodkov v prvi polovici leta, slabši nedavčni prihodki in prerazporeditev nekaterih operacij so povzročili primanjkljaj v višini približno 1,1 % BDP v celotnem letu 2011. Neto stroški, povezani s prodajo Banco Português de Negócios (BPN), bi k nominalnemu primanjkljaju dodali dodatnega 0,2 % BDP. Organi so se nemudoma odzvali. Izvajanje proračuna se je zaostriilo, uveden je bil enkraten dodatek na dohodke fizičnih oseb, povečanja stopenj DDV za zemeljski plin in električno energijo, načrtovana za leto 2012, so bila prestavljena naprej in pospešila se bo prodaja koncesij. Poleg tega bi si morali organi prizadevati za sprejetje drugih konsolidacijskih ukrepov trajne narave in/ali prenesti druge ukrepe, ki so bili načrtovani za naslednje leto. Proces postopnega transferja pokojninskih skladov bank v državni sistem socialnega varstva, ki je v teku, bi moral izjemoma služiti kot varovalo pri doseganju ciljnega primanjkljaja za leto 2011. Sredstva, ki bodo pridobljena s temi pokojninskimi skladi, se ne smejo uporabiti na način, ki ne bo ogrožal dolgoročne fiskalne vzdržnosti. Vlada ne bi smela pričakovati, da se bo nadaljeval prenos sredstev iz pokojninskih skladov za doseganje ciljev v naslednjih letih. Dosežen je bil napredek pri krepitvi javnega finančnega poslovanja z boljšim poročanjem in spremljanjem ter reformiranjem proračunskega okvira, kar je v skladu s priporočili služb Komisije in zaposlenih pri MDS.

- (5) Banke si prizadevajo doseči višje kapitalske zahteve, ki so zahtevane v programu. Obstoječa zakonodaja se spreminja, da bi se okrepil izboljšani mehanizem za podporo solventnosti. Uravnoveženo in ustrezno zmanjšanje zadolženosti bančnega sektorja je še naprej bistveno, hkrati pa je treba jamčiti primerne kredite za dinamične sektorje, da bi se izboljšala rast. Kupca za BPN so našli, čeprav morajo prevzem še potrditi organi Unije za

⁽¹⁾ UL L 118, 12.5.2010, str. 1.

⁽²⁾ UL L 159, 17.6.2011, str. 88.

konkurenco. Poleg tega je bil dosežen napredek pri krepitvi nadzornega in regulativnega okvira, tudi s tehnično podporo. Portugalske banke so julija 2011 prestale stresni test, ki ga je opravil Evropski bančni organ (EBA), z mešanimi rezultati, kar je povečalo potrebo po izvajanju reformnih programov, da bi se okrepil sektor.

- (6) Ne glede na razmeroma visoko prvo izplačilo ostaja gotovinsko stanje vlade pod pritiskom. To pojasnjujejo vse večje potrebe podjetij v državni lasti po financiranju, močno povečanje odkupa potrdil o varčevanju gospodinjestev in trajne izjemne razmere na finančnem trgu.
- (7) Napredek na področju reform trga dela in proizvodnega trga je bistven za ponovno vzpostavitev konkurenčnosti in povečanje potenciala rasti. V zvezi s tem so bile predčasno odpravljene posebne pravice države v zasebnih družbah. Program privatizacije se je pospešil in razširil. Resno in takojšnje prestrukturiranje podjetij v državni lasti je v ospredju načrta vlade. Reforme trga dela, namenjene uskladitvi zaščite in pravic na podlagi pogodb za določen in nedoločen čas ter vzpostavitvi sklada, ki ga bodo financirali delodajalci, za izplačevanje odpravnin delavcem, se pospešujejo. Napredek je bil dosežen pri pripravi proračunsko nevtralne tako imenovane „devalvacije s fiskalno politiko“ in organi se še naprej zavzemajo, da bi se prvi ukrepi na tem področju sprejeli s proračunom za leto 2012. Strukturne reforme bi bilo treba izvesti odločno in bi jih bilo treba pozorno spremljati.
- (8) Zaradi navedenega razvoja dogodkov bi bilo treba Izvedbeni sklep 2011/344/EU spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep 2011/344/EU se spremeni:

1. v členu 1 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Komisija da Portugalski na voljo finančno pomoč Unije v največ štirinajstih obrokih. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah. Zapadlost tranš prvega in drugega obroka sta lahko daljši od največje povprečne zapadlosti iz odstavka 1. V teh primerih se zapadlost nadaljnjih tranš določi tako, da se največja povprečna zapadlost iz odstavka 1 doseže ob izplačilu vseh obrokov.“;

2. odstavek 5 člena 3 se spremeni:

- (a) točke (a), (b) in (c) se nadomestijo z naslednjim:

„(a) Portugalska v celoti izvede ukrepe fiskalne konsolidacije, določene v proračunu za leto 2011 in v skupni vrednosti približno 9 milijard EUR, ter dodatne konsolidacijske ukrepe, ki jih je vlada od takrat napovedala. Da bi izravnala negativna proračunska gibanja in novo nastala tveganja za doseg ciljnega primanjkljaja za leto 2011, Portugalska poostri izvrševanje proračuna, izvede že odobren enkratni dodatek v okviru davka na dohodek fizičnih oseb v letu 2011, prestavi povečanje stopnje DDV za zemeljski plin in električno energijo iz leta 2012 na 1. oktober 2011 ter pospeši prodajo koncesij. Poleg tega si vlada prizadeva za sprejetje drugih konsolidacijskih ukrepov trajne narave in/ali začne predhodno izvajati druge ukrepe, ki so bili načrtovani za leto 2012. Proces postopnega transferja pokojninskih skladov bank v državni sistem socialnega varstva izjemoma služi kot varovalo pri doseganju ciljnega fiskalnega primanjkljaja za leto 2011. Sredstva, ki bodo pridobljena s temi pokojninskimi skladi, se bodo uporabila na način, ki ne bo ogrožal dolgoročne vzdržnosti.“

(b) Portugalska sprejme ukrepe za okrepitev upravljanja javnih financ. Portugalska izvede ukrepe, določene v novem zakonu o proračunskem okviru, vključno z določitvijo srednjeročnega proračunskega okvira, pripravi srednjeročno fiskalno strategijo ter ustanovi neodvisen fiskalni svet. Znatno je treba okrepiti proračunski okvir na lokalni in regionalni ravni, zlasti z uskladitvijo zadevnih zakonov glede financiranja z zakonom o proračunskem okviru. Portugalska poveča svoja prizadevanja na področju poročanja o javnih financah ter njihovega spremljanja, zlasti glede zaostalih plačil; določi strategijo za poravnavanje zaostalih plačil ter okrepi pravila in postopke za izvrševanje proračuna. Portugalska začne izvajati sistematične in redne analize fiskalnih tveganj kot del proračunskega procesa, vključno s tveganji, ki izvirajo iz javno-zasebnih partnerstev in podjetij v državni lasti.

(c) Portugalska nadalje krepi delovanje trga dela, zlasti s sprejetjem ukrepov za reformo zakonodaje o varnosti zaposlitve, določanja plač in aktivnih politik trga dela.“;

- (b) točka (e) se nadomesti z naslednjim:

„(e) Portugalska svoje gospodarstvo še naprej odpira konkurenci. Vlada sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da portugalska država ali kateri koli javni organ v vlogi delničarja ne sklepa delniških sporazumov, ki lahko ogrozijo prosti pretok kapitala ali vplivajo na upravljavski nadzor družb. Novi zakon o privatizaciji upošteva tudi načela prostega

pretoka kapitala ter državi ne podeljuje ali dopušča posebnih pravic. Opraviti je treba pregled konkurenčnega prava, da bi se povečala hitrost in izboljšala učinkovitost izvajanja pravil o konkurenci.“;

(c) dodata se naslednji točki:

„(g) Portugalska sprejme ukrepe za izboljšanje učinkovitosti in vzdržnosti podjetij v državni lasti na centralni, regionalni in lokalni ravni. Portugalska pripravi celovit strateški dokument za podjetja v državni lasti, ki bo pregledal tarifne strukture in izvajanje storitev, ter načrt za poostreitev zadolževanja od leta 2012. Portugalska izvaja tekoče načrte za zmanjšanje povprečnih operativnih stroškov podjetij v državni lasti na ravni centralne države, ki ne spadajo pod sektor zdravstva, za najmanj 15 % ter pripravi enakovreden načrt za podjetja v državni lasti na regionalni in lokalni ravni.

(h) Portugalska izvaja program privatizacije. Zlasti delnice javnega sektorja v EDP, REN in GALP ter, če razmere na trgu omogočajo, TAP se prodajo v letu 2011. Pripravi se strateški privatizacijski načrt za družbo Parpublica. Privatizacijski načrt do leta 2013 zajema tudi družbe Aeroportos de Portugal, podružnico CP, ki prevažata tovor, Correios de Portugal in Caixa Seguros ter številna manjša podjetja.“;

3. v členu 3(6) se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim:

„(a) Proračun za leto 2012 vsebuje proračunsko nevtralno ponovno kalibracijo davčnega sistema z namenom znižanja stroškov dela in izboljšanja konkurenčnosti. Reforma se pripravi v posvetovanju z Evropsko komisijo, ECB in MDS.

(b) Ukrepi, ki so opredeljeni v točkah (c) in (d) ter znašajo najmanj 5,1 milijarde EUR, se vključijo v proračun za leto 2012. Sprejmejo se dodatni ukrepi, predvsem na strani odhodkov, da bi se zapolnile vse morebitne vrzeli, ki so posledica proračunskega razvoja v letu 2011. Vlada pripravi posodobljeno oceno proračunskega stanja in možnosti glede na razprave v zvezi s proračunom za leto 2012 z Evropsko komisijo, ECB in MDS, preden ga vlada potrdi.“;

4. odstavek 8 člena 3 se spremeni:

(a) točke (a), (b) in (c) se nadomestijo z naslednjim:

„(a) spodbuja banke, da okrepijo svoje varovalne mehanizme in spremljajo izdajanje bančnih obveznic z

državnim jamstvom, ki so bile v skladu s pravili EU za državno pomoč odobrene v višini do 35 milijard EUR;

(b) natančno spremlja načrte, ki so jih banke predložile v zvezi z doseganjem deleža osnovnega kapitala prvega reda v višini 9 odstotkov do konca leta 2011 in 10 odstotkov najpozneje do konca leta 2012. Če banke ne morejo pravočasno doseči mejnih vrednosti kapitalskih zahtev, lahko prek vzpostavljenega mehanizma za podporo solventnosti bank v višini 12 milijard EUR od zasebnih bank zahtevajo začasno zagotavljanje lastniškega kapitala iz javnih sredstev;

(c) zagotovi uravnoteženo in ustrezno zmanjšanje zadolženosti bančnega sektorja, ki je še naprej bistveno za redno odpravljanje neravnovesij pri financiranju. Cilj načrtov bank za financiranje je zmanjšanje razmerja med posojili in vlogami na približno 120 % in zmanjšanje odvisnosti od financiranja Eurosistema v času trajanja programa. Banka Portugalske od bank zahteva, da do konca septembra pregledajo svoje načrte financiranja. Te načrte financiranja je treba pregledovati četrtletno, z začetkom od drugega pregleda programa. Banka Portugalske ustrezno ukrepa v primeru odstopanj od načrtov bank za financiranje;“;

(b) točka (e) se nadomesti z naslednjim:

„(e) zagotovi, da se Caixa Geral de Depósitos (CGD), ki je v državni lasti, reorganizira tako, da se kapitalna osnova njene osrednje bančne veje zadostno poveča, pri čemer bi morala potrebna sredstva za povečanje kapitalne osnove izhajati iz same skupine; izvede prodajo Banco Português de Negócios (BPN) po potrditvi s strani Evropske komisije v skladu s pravili za konkurenčnost in državno pomoč;“.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Portugalsko republiko.

Člen 3

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 2. septembra 2011

Za Svet

Predsednik

M. DOWGIELEWICZ